Europa-Parlamentet
2019-2024

Udenrigsudvalget

2023/2072(INI)

5.9.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om sikkerheds- og forsvarsmæssige konsekvenser af Kinas indflydelse på kritisk infrastruktur i Den Europæiske Union
(2023/2072(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Klemen Grošelj

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om sikkerheds- og forsvarsmæssige konsekvenser af Kinas indflydelse på kritisk infrastruktur i Den Europæiske Union
(2023/2072(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

– der henviser til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, særlig kapitel 2, 2. afdeling, om bestemmelser om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP),

– der henviser til "Et strategisk kompas for sikkerhed og forsvar – For en Europæisk Union, der beskytter sine borgere, værdier og interesser og bidrager til international fred og sikkerhed", vedtaget af Rådet den 21. marts 2022 og godkendt af Det Europæiske Råd den 25. marts 2022,

– der henviser til Versailleserklæringen, der blev vedtaget på det uformelle møde mellem stats- og regeringscheferne den 11. marts 2022,

– der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 20. juni 2023 om "En europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi" – JOIN (2023)0020),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (direktiv om kritiske enheders modstandsdygtighed)[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet)[2],

– der henviser til Rådets henstilling af 8. december 2022 om en koordineret tilgang på EU-plan til styrkelse af kritisk infrastrukturs modstandsdygtighed (EØS-relevant tekst),

– der henviser til kommunikéet fra topmødet i Vilnius, som blev udsendt af de NATO-stats- og -regeringschefer, der deltog i det Nordatlantiske Råds møde den 11. juli 2023,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/XXXX af [dato] om en ramme for foranstaltninger til styrkelse af det europæiske økosystem for halvledere (mikrochipforordningen)[3],

[1] EUT L 333 af 27.12.2022, s. 164.
[2] EUT L 333 af 27.12.2022, s. 80.
[3] EUT L ... af ..., s. .

– der henviser til Kommissionens forslag af 15. september 2022 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om horisontale cybersikkerhedskrav til produkter med digitale elementer og om ændring af forordning (EU) 2019/1020 (COM(2022)0454),

– der henviser til forretningsordenens artikel 54,

– der henviser til udtalelse fra Udvalget om International Handel,

– der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A9-0000/2023),

A. der henviser til, at den nylige fælles meddelelse om en europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi fokuserer på at minimere de risici, der opstår som følge af visse økonomiske strømme i forbindelse med øgede geopolitiske spændinger og hurtige teknologiske forandringer, samtidig med at den størst mulige økonomiske åbenhed og dynamik bevares;

B. der henviser til, at direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed og NIS 2-direktivet udgør en omfattende retlig ramme for at styrke både den fysiske og digitale modstandsdygtighed af kritisk infrastruktur, herunder den, der vedrører energi, transport, sundhed, digital infrastruktur, vand og fødevarer;

C. der henviser til, at der, siden Rådets henstilling af 8. december 2022 blev udstedt, allerede er gennemført målrettede foranstaltninger for at sikre en fælles EU-reaktion på hændelser, bl.a. ved at styrke koordineringen med NATO gennem EU-NATO-taskforcen om kritisk infrastrukturs modstandsdygtighed, der er forankret i den strukturerede dialog mellem NATO og EU om modstandsdygtighed;

D. der henviser til, at Folkerepublikken Kinas (Kinas) tvangspolitikker og tiltagende gennemslagskraft, herunder dens aggressive holdning over for Taiwan, samt de sociale og økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien og den russiske angrebskrig mod Ukraine har blotlagt EU's sårbarheder og bekræftet behovet for at "mindske risikoen" i dets forbindelser med Kina og andre ikkedemokratiske tredjelande;

E. der henviser til, at Kinas erhvervelse af kritisk infrastruktur, navnlig i EU's nabolande, herunder Vestbalkan, udgør en stigende risiko for sammenhængen mellem handel og sikkerhed;

F. der henviser til, at det kinesisk-russiske strategiske partnerskab fortsætter med at vokse, bl.a. inden for overførsel af teknologi og militær kapacitet;

Problemets kerne: forståelse af Kinas strategi for militær og civil fusion

1. understreger, at Kinas strategi for militær og civil fusion er et statsledet, statsstyret program og en plan om at instrumentalisere alle løftestænger for statslig og kommerciel magt for at styrke og støtte Folkets Befrielseshær (PLA), som er den væbnede gren af det kinesiske kommunistparti (CCP);

2. mener, at Kinas partidrevne politiske system og økonomi ofte kræver, at private virksomheder tilpasser deres kommercielle interesser til det kinesiske kommunistpartis militære, undertrykkende og politiske aktiviteter; fremhæver, at kinesiske

virksomheders internationale aktiviteter som følge heraf hjælper det kinesiske kommunistparti med at udvide sin indflydelse på andre lande og undergrave geopolitiske rivaler;

3. mener, at militær og civil fusion skal forstås i en større politisk og strategisk kontekst under hensyntagen til dens indbyrdes forbindelser med andre initiativer såsom "ét bælte, én vej"-initiativet (herunder den digitale silkevej); mener, at det endelige mål med militær og civil fusion er at fremme Kinas langsigtede strategiske mål om at blive verdens førende magt;

Konsekvenserne af Kinas civil-militære strategi

4. advarer om den risiko, der er forbundet med kinesiske virksomheders involvering i EU's strategiske aktiver, navnlig de virksomheder, der har direkte eller indirekte forbindelser til Kinas militære system; understreger i denne forbindelse sin bekymring over, at teknologi og teknologisk ekspertise vil blive overført til Kinas militær, hvilket øger det Folkets Befrielseshærs evne til at udvikle den næste generation af militær teknologi, som kan anvendes til at bruge tvang over for partnere i Asien og resten af verden;

5. understreger, at Kina producerer 70 % af verdens batterier (huser tre af de fem største batteriproducerende giganter), tegner sig for 60 % af den globale aluminiumsproduktion og 75 % af siliciumproduktionen, er den førende raffineringsvirksomhed for 60 % af lithiumforarbejdningen og 70 % af kobberforarbejdningen og producerer 84 % af verdens nikkel og 85 % af dens kobolt; understreger, at kinesiske mineselskaber er aktive i Den Demokratiske Republik Congo (kobolt), Indonesien (nikkel) og Chile og Australien (litium), og at landets kvasimonopol på produktion og forarbejdning af disse kritiske råvarer ikke blot udgør en akut geopolitisk udfordring for EU, men også en enorm risiko for Europas forsvarssektor og andre industrisektorer;

6. minder om, at både diplomatisk og militær kommunikation bevæger sig gennem privatejede undersøiske kabler, der leveres af kinesiske virksomheder, såsom HMN Technologies, en enhed, der er tilknyttet Folkets Befrielseshærs cyberefterretning; udtrykker sin alvorlige bekymring over de undersøiske datakabelsystemer, der drives af den kinesiske virksomhed HMN Technologies, som forbinder EU-medlemsstaternes territorier og den indopacifiske region, herunder medlemsstaternes og NATO's militærbaser i regionen, hvilket skaber sikkerhedsmæssige sårbarheder med hensyn til undervandsovervågning og indsamling af efterretninger;

Udvikling af løsninger: udvidelse af værktøjskassen for at reagere på sikkerheds- og forsvarsspørgsmål

7. advarer om, at forværringen af sikkerhedsmiljøet i Europa og resten af verden kræver presserende overvejelser om, hvordan EU's strategiske autonomi kan styrkes, og hvordan dets afhængighed af lande som Kina, der er systemiske rivaler og ikke strategiske partnere, kan mindskes; understreger behovet for at forhindre, at følsomme fremspirende teknologier og vigtige produkter med dobbelt anvendelse lækkes til destinationer, der giver anledning til bekymring, og som følger eller samarbejder om strategier for militær og civil fusion;

8. er fortsat bekymret over, at europæisk kritisk infrastruktur bliver stadig mere sårbar over for udefrakommende indflydelse; roser i denne forbindelse de seneste lovgivningsmæssige skridt til at øge modstandsdygtigheden hos kritiske enheder i EU; bemærker imidlertid med bekymring, at sådanne initiativer i vid udstrækning er begrænset til screeningprocedurer for udenlandske direkte investeringer, hvilket giver det kinesiske kommunistparti mulighed for at få adgang til og indflydelse på kritiske aktiver;

9. bemærker, at screeningen af interessenter med adgang til kritisk infrastruktur ikke kan begrænses til direkte investeringer; opfordrer til, at de nuværende instrumenter, der håndterer udenlandske direkte investeringer og udenlandske subsidier, udvides til at omfatte generelle screeningprocedurer for alle interessenter, der er involveret i EU's kritiske infrastrukturprojekter; opfordrer Kommissionen til med støtte fra medlemsstaterne at kortlægge, spore og vurdere Kinas adgang til kritisk infrastruktur i EU; understreger, at medlemsstaterne i sidste ende er ansvarlige for infrastrukturbeskyttelse, men ikke konsekvent har gennemført de nuværende retningslinjer for udenlandske direkte investeringer eller indført mekanismer til screening af investeringer på nationalt plan;

10. glæder sig over potentialet i Kommissionens forslag til en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed med henblik på at udvide EU's værktøjskasse til eksport eller udgående investeringer i et snævert sæt centrale støtteteknologier med militære anvendelser, bl.a. inden for kvantedatabehandling, avancerede halvledere og kunstig intelligens; opfordrer til en hurtig vedtagelse af Kommissionens forslag, og til at medlemsstaterne fuldt ud gennemfører EU's udvidede lovgivningsmæssige ramme for at udelukke enheder, der kan bidrage til militær og civil fusion;

11. glæder sig endvidere over Kommissionens forslag om at forhindre lækage af følsomme fremspirende teknologier ved at opstille en liste over teknologier med dobbelt anvendelse baseret på snævert definerede og fremadrettede kriterier såsom en teknologis potentielle understøttende og transformative karakter, risikoen for militær og civil fusion og risikoen for, at teknologien misbruges til at krænke menneskerettighederne; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til hurtigst muligt at identificere og gennemføre de relevante beskyttelsesforanstaltninger for disse teknologier med dobbelt anvendelse;

12. glæder sig over vedtagelsen af forordningen om europæiske mikrochips, som vil øge EU's evne til at producere halvledere og skabe et strategisk kort over bl.a. kapacitetsmangler i værdikæden for halvledere i EU og dermed begrænse EU's afhængighed af tredjelande såsom Kina; opfordrer til yderligere forslag til sikring af produktions- og forsyningskæderne for kritisk infrastruktur og kritiske materialer i EU;

13. opfordrer Kommissionen til at foreslå en ny lovgivningsmæssig ramme for at afbøde sikkerhedsrisiciene fra leverandørerne af undersøiske kabelsystemer; understreger behovet for at forhindre leverandører af kabelsystemer såsom kinesiske virksomheder i at dele data med efterretningstjenester, som ikke beskytter infrastrukturen mod indtrængen udefra eller ondsindede angreb;

Intern-ekstern sammenhæng: styrkelse af modstandsdygtigheden hos EU's nærmeste partnere

14. er bevidst om Kinas indtrængen på EU-markedet og dets bredere naboskab; opfordrer Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) til at sikre, at de foranstaltninger, der træffes for at styrke EU's modstandsdygtighed over for kinesisk indflydelse, også udvides til at omfatte EU's nærmeste partnere, navnlig tiltrædelseslandene og dem, der er en del af EU's naboskabspolitik;

15. minder om, at Kinas flådestyrker har retlige værktøjer til at sikre, at Kinas civile skibe og infrastruktur kan anvendes til militære og sikkerhedsmæssige formål; mener, at Kina kan anvende sin civile kommercielle infrastruktur til at støtte Folkets Befrielseshærs tilstedeværelse i tredjelande; advarer om, at en sådan militær og civil fusion giver Folkets Befrielseshær adgang til udenlandske havne og sætter den i stand til at præpositionere logistikstøtte for at opretholde flådedeployeringer så langt væk som Det Indiske Ocean, Middelhavet og Atlanterhavet; understreger, at risikoen for spionage er størst, når kinesiske civile kommercielle aktiver befinder sig i logistiske knudepunkter tæt på EU's og NATO's flådebaser eller havneoperatører, der har indgået aftaler om at yde logistisk støtte til europæiske virksomheder;

16. bemærker, at en tredjedel af al afrikansk infrastruktur, der er opført siden 2010, er blevet finansieret og bygget af kinesiske statsejede virksomheder; understreger, at Kina i løbet af de seneste 20 år har øget sine handels-, investerings- og låneforpligtelser med få eller uigennemsigtige kontraktlige forpligtelser; udtrykker bekymring over, at denne kinesiske model klart er attraktiv for mange lande, der ikke kan opfylde EU's krav om adgang til tilsvarende finansieringsniveauer, hvilket øger Kinas indflydelse på bekostning af EU-partnerskaber; opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at sikre, at EU's høje standarder for investeringer med partnere ikke kompromitterer EU's sikkerhedsforbindelser og engagement som en pålidelig og strategisk partner;

17. understreger med bekymring Kinas strategi om at opbygge en "samarbejdsbase for den blå økonomi" langs Afrikas kyst, herunder gennem bygning af fiskerfartøjer og reparationsstrukturer for fartøjer, som også kan anvendes til militære formål; understreger, at der er en generel mangel på detaljer og gennemsigtighed i forbindelse med disse aftaler og licenser med afrikanske lande; fremhæver de potentielle geopolitiske konsekvenser for EU, navnlig i tredjelande, hvor EU er engageret;

°

° °

18. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet og Kommissionen.